

Земетресения

I.

Земетресението е едно от най-големите природни бедствия, които постигат човечеството. Земетресенията стават по цялото земно кълбо; в някои места, обаче, стават по-често и по-силно.

Земетресенията стават от размръдване и разместване на земната кора и подземните скали... Няма нищо по-страшно и по-ужасно от земетресението. Когато стане наводнение, хората се качват по покривите на къщите, по високите дървета, по високите баири, на лодки и така се спасяват. При изригването на някои вулкани хората бягат далеч от лавата на вулкана, за да се спасят. При земетресение, обаче, няма никъде спасение. Земята изведнаж се раздвижва, под краката ни зинват ями, които всяка минута могат да огълнат бягащите. И през време на големи земетресения загинват с хиляди хора.

Едно страшно земетресение е Лисабонското, което се случило на 1 ноември 1755 г. и разрушило съвършено града Лисабон, столицата на Португалия.

Ето що разказва един очевидец за това земетресение:

„Този ден беше празник. Слънцето гръеше весело и, сякаш, цялата природа празнуваше. Хората в празнична премъна бързаха към църквите. Изведнаж земята потрепера, заклатиха се основите на зданията и веселата картина се смени в ужасно бедствие. Първият удар бе в девет и половина часа и продължи шест — седем минути; след 5 минути последва вторият удар, който продължи 3 минути. След четвърт час цялият град лежеше в развалини и бе неузнаваем. Ужасеният народ бегаше на улиците, но там загинваше под покривите на падащите здания, или в дълбоките пропасти. Мнозина избягаха на пристанището, дето мислеха да намерят спасение на морския бряг. Но скоро брягът се откъсна и всички бяха погълнати от морските дълбочини. Корабите и лодките, пълни с хора, бяха погълнати от вълните. Високите планини край града бяха повалени в долините, а други почнаха да изригват огън.

Морето се завълнува силно. Отначало се отдръпна, но после с големи вълни се засили към бряга. Ако тези вълни не бяха се отдръпнали веднага, целият град щеше да бъде удавен.

Едновременно с земетресението се появи и пожар, който продължи осем дни. Който се спаси от земетресението, загина от огъня. Така загина един цвѣтущ град, който за няколко минути се обърна в купина развалини“.

II.

Най-страшното земетресение у нас стана на 1 юни 1913 г. То обхвана градовете: Търново, Лѣсковецъ и Г.-Орѣховица.